

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 1T/88/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8518010194
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Uhlár
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2019:8518010194.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa, samosudca JUDr. Erik Uhlár, na hlavnom pojednávaní dňa 23. mája 2019 v Starej Ľubovni, v trestnej veci proti obžalovanej U. V. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2, ods. 3 písm. c/ Trestného zákona, takto

rozhodol:

Obžalovaná U. V., rod. W., nar. XX.XX.XXXX v A. E., trvale bytom L. XX, okres A. E., v súčasnosti bytom M. K., V., B. XXX, Česká republika,

je vinná, že

ako matka maloletej Q. V., nar. X.X.XXXX, zverenej do osobnej starostlivosti otcovi, O. V., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom L. XX, okres A. E., od 1.7.2016 doposiaľ, v mieste trvalého bydliska a na iných miestach, napriek tomu, že vedela, že má voči menovanej Q. V. vyživovaciu povinnosť, okrem platieb zo dní 21.12.2016, 5.8.2016, 1.12.2016, 24.8.2016, 11.11.2016 spolu vo výške 265,- eur a platby zadanej 25.5.2018 vo výške 50,- eur, napriek tomu, že to bolo v jej možnostiach a schopnostiach, neplnila svoju vyživovaciu povinnosť k mal. Q. V., pričom jej vyživovacia povinnosť vyplýva zo Zákona o rodine a navyše k tejto povinnosti bola zaviazaná rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 2P/67/2014 - 30 zo dňa 9.10.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.11.2014, a to prispievať na výživu mal. Q. V. mesačne sumou 50,- eur vždy do 15.-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca dieťaťa, čím za uvedené obdobie dlhuje ku dňu vyhlásenia tohto rozsudku najmenej sumu 1.035,- eur, pričom za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona bola odsúdená trestným rozkazom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/53/2016 zo dňa 11.5.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.7.2016, ktorým jej bol uložený trest odňatia slobody na jeden rok, jeho výkon jej bol podmiennečne odložený a určená jej bola skúšobná doba na tri roky,

t e d a

najmenej tri mesiace v období dvoch rokov sa úmyselne vyhýbala plneniu svojej zákonnej povinnosti vyživovať iného, a čin spáchala hoci bola v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdená,

č í m s p á c h a l a

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2, ods. 3 písm. c/ Trestného zákona.

Z a t o j e j s ú d u k l a d á :

Podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona, za použitia § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, pri zistení pohľadujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l/ Trestného zákona a nezistení priťažujúcich okolností podľa § 37 Trestného zákona, trest odňatia slobody na 2 /dva/ roky nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona súd obžalovanú na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaraduje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Stará Ľubovňa podala dňa 3.7.2018 tunajšiemu súdu obžalobu na U. V. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2, ods. 3 písm. c/ Trestného zákona, ktorého sa podľa obžaloby obžalovaná mala dopustiť tak, že „ako matka ml. Q. V., nar.: XX.XX.XXXX, ktorá je vo výchove a opatere otca O. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XX, okres A. E., od v období od 12.05.2016 až doposiaľ, v mieste trvalého bydliska a na iných miestach, aj napriek tomu, že vedela, že má vyživovaciu povinnosť, sa úmyselne vyhýbala plneniu vyživovacej povinnosti, hoci jej vyživovacia povinnosť vyplýva zo Zákona o rodine a navyiac k tejto povinnosti bola zaviazaná rozsudkom Okresného súdu v Starej Ľubovni, sp. zn. 2P/67/2014 zo dňa 09.10.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.11.2014, na základe ktorého bola povinná prispievať na výživu ml. Q. V. mesačne sumou 50,- Eur, vždy do 15-tého dňa toho ktorého mesiaca vopred do rúk otca, čím za uvedené obdobie dlhuje doposiaľ sumu najmenej 1 300,- Eur, pričom za taký čin bola v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdená trestným rozkazom Okresného súdu Stará Ľubovňa, sp. zn.: 1T/53/2016 zo dňa 11.05.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.07.2016, na podmienený trest odňatia slobody v trvaní jedného roka so skúšobnou dobou tri roky“.

Na hlavnom pojednávaní dňa 23.5.2019 nedošlo k uzavretiu dohody o vine a treste; následne po prednesení obžaloby prokurátorkou a po poučení podľa § 257 ods. 1 až 8 Trestného poriadku, obžalovaná učinila vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku, teda, že je vinná zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Na to na všetky otázky súdu kladené jej v zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku podľa § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/, h/ Trestného poriadku odpovedala obžalovaná „áno“. Po vyjadreniach prokurátorky, zákonného zástupcu poškodenej, i samotnej poškodenej, súd uznesením podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku (ďalej tiež iba „Tr. por.“) uvedené vyhlásenie prijal, a to aj s ohľadom na skutočnosť, že v protiklade s vyhlásením obžalovanej o vine nebol z pohľadu súdu obsah žiadneho z dôkazov zabezpečených v prípravnom konaní, ako ani obsah listín zabezpečených súdom podľa § 2 ods. 11 Tr. por. pre účely prípadného dokazovania po podaní obžaloby, ako ani obsah listín predložených obžalovanou v úvode hlavného pojednávania. Súd súčasne vyhlásil, že nevykoná dokazovanie v rozsahu obžalovanou priznaného spáchania skutku a vykoná dôkazy súvisiace s výrokom o treste.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti teda súd už nevykonával dokazovanie v rozsahu obžalovanou priznaného spáchania skutku, t.j. vo vzťahu k otázke viny, a obžalovanú týmto rozsudkom uznal vinnou z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2, ods. 3 písm. c/ Trestného zákona (ďalej aj iba „Tr. zák.“), ktorého sa dopustila tak, ako je uvedené v skutkovej vete výrokovej časti tohto rozsudku. Súd pritom v tomto rozsudku nemohol nezohľadniť (napriek prijatiu vyhlásenia o vine, avšak zo spisu už v čase obžaloby vyplývajúce skutočnosti rozhodné pre popis spáchania skutku, resp. uvedené skutočnosti preukázané i v rámci samotného dokazovania vo vzťahu k výroku o treste) jednak najmä v zmysle § 122 ods. 13 Tr. zák. pokračovanie obžalovanej v páchaní skutku i po podaní obžaloby, ďalej obžalovanou v rozhodnom období vykonané platby výživného (potvrdené, resp. hoci len nepopreté výpoveďou zákonného zástupcu mal. poškodenej), ako aj o to, že v danom prípade nemožno o začiatku páchania trestného činu uvažovať, ako v obžalobe, od 12.5.2016, ale až od 1.7.2016 (viď § 122 ods. 13 Tr. zák. v kontexte času doručenia trestného rozkazu tunajšieho súdu sp. zn. 1T/53/2016 obžalovanej, k čomu došlo 1.7.2016, kde už preukázateľne bolo predtým splatné i výživné k 15.6.2016). Taktiež bolo treba z pohľadu súdu popis spáchania skutku takpovediac „uzrozumiteľný“, a to aj s ohľadom na zákonné pojmy používané Zákomom o rodine („osobná starostlivosť“ oproti „výchove a opatere“ a pod.). Súd preto, majúci za to, že nijako tým nedochádza k porušeniu jednoty a totožnosti skutku, uznal obžalovanú vinnou zo skutku spáchaného tak, ako je uvedené v skutkovej vete vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Súd vo vzťahu k rozhodnutiu o treste vykonal dokazovanie výsluchom obžalovanej, výsluchom zákonného zástupcu mal. poškodenej (samotná mal. poškodená tak ako v prípravnom konaní, aj v konaní pred súdom odoprela vypovedať), ako aj čítaním listinných dôkazov, ako je podrobne zaznamenané v zápisnici o hlavnom pojednávaní z 23.5.2019.

Obžalovaná vo svojej výpovedi popísala svoje osobné, príjmové a výdavkové pomery, čím len bolo potvrdené úmyselné spáchanie skutku kladeného jej v tejto veci za vinu, ako aj, že bolo v možnostiach obžalovanej v každom príslušnom období splatnosti výživného toto uhradiť v prospech poškodenej v plnej výške podľa rozsudku tunajšieho súdu č.k. 2P/67/2014. Poukazovala na to, že jej je údajne odopieraný kontakt s mal. Q., a to tak telefonicky či cez iné prostriedky elektronickej komunikácie. Uvedené však nie je ani poľahčujúcou okolnosťou, prípadné takéto konanie voči obžalovanej je obžalovaná oprávnená riešiť príslušnými prostriedkami v civilnom konaní, nie je to však dôvodom na neplnenie vyživovacej povinnosti voči dcére.

Zákonný zástupca mal. poškodenej, svedok O. V. (ktorý je zároveň osobou do rúk ktorej je povinná obžalovaná plniť povinnosť vyživovať mal. Q.) v podstate len poukázal na realizované platby výživného, pričom nevylúčil ani úhradu uvádzanú obžalovanou prostredníctvom tretej osoby.

Obžalovaná bola doposiaľ raz odsúdená, a to pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa dopustila taktiež voči mal. Q. V.; postihnutia za priestupky neboli zistené; taktiež neboli zistené žiadne postihnutia za protiprávne konanie z miesta jej trvalého bydliska, kde sa však už dlhodobo nezdržiava, ako ani zo správ príslušných orgánov Českej republiky, kde v súčasnosti žije.

Čo sa týka druhu a výšky trestu, z trestov upravených v § 32 Tr. zák., ktorých prípadné použitie by v danom prípade s poukazom na povahu samotnej spáchanej trestnej činnosti, spôsob a okolnosti jej spáchania, pripadalo do úvahy, pristúpil súd k uloženiu trestu odňatia slobody.

Vzhľadom na povahu spáchaného skutku, dobu jeho páchania, ako aj skutočnosť, že sa ho obžalovaná dopustila v podstate bezprostredne po odsúdení vo veci tunajšieho súdu sp. zn. 1T/53/2016, kde jej už bol uložený trest odňatia slobody, ktorého výkon jej bol iba podmiennečne odložený, čo aj tak zrejme nemalo dostatočný výchovný a nápravný účinok vo vzťahu k ďalšiemu správaniu obžalovanej, je súd toho názoru, že v danom prípade pre náležité dosiahnutie účelu trestu (v zmysle § 34 Tr. zák.) najmä v smere jeho výchovného pôsobenia na obžalovanú, ako aj pre náležité vyjadrenie morálneho odsúdenia obžalovanou spáchanej trestnej činnosti, je potrebné na obžalovanú pôsobiť trestom odňatia slobody, ktorého výkon už nebude (i s ohľadom na to, že obžalovaná spáchala opätovne trestný čin obdobného druhu, voči totožnému poškodenému a navyše v skúšobnej dobe predchádzajúceho podmiennečného odsúdenia za taký trestný čin) podmiennečne odložený (pričom za tejto situácie v zmysle § 49 ods. 2 Tr. zák. podmiennečné odloženie výkonu trestu odňatia slobody, uloženého obžalovanej, ani nie je možné).

V § 207 ods. 3 Tr. zák. ustanovená horná hranica trestu odňatia slobody (päť rokov) sa v danom prípade, vzhľadom na to, že u obžalovanej je daná poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l/ Tr. zák. a nebolo možné ako na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zák. prihliadať na odsúdenie obžalovanej vo veci tunajšieho súdu 1T/53/2016 (nakolko táto skutočnosť je už pojmovým znakom skutkovej podstaty tu stíhaného trestného činu a prihliadaním na ňu ešte ako na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zák. by došlo k neprípustnému duplicitnému pričítaniu totožnej skutočnosti na ľarchu obžalovanej), znižuje o jednu tretinu (§ 38 ods. 3, ods. 8 Tr. zák.), teda na tri roky a osem mesiacov. Dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody podľa § 207 ods. 3 Tr. zák. predstavuje jeden rok. Polovica takto určenej trestnej sadzby trestu odňatia slobody v danom prípade potom predstavuje 28 mesiacov (t.j. 3 roky a osem mesiacov plus jeden rok je spolu 56 mesiacov, z čoho polovica je 28 mesiacov).

Súd s ohľadom na osobu obžalovanej, okolnosti spáchania činu, dobu jeho páchania a povahu spáchanej trestnej činnosti, ako aj s ohľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti za primerané považoval v danom prípade uloženie obžalovanej trestu odňatia slobody pri polovici vyššie zistenej trestnej sadzby a obžalovanej uložil trest odňatia slobody na dva roky.

Na výkon uloženého trestu odňatia slobody súd obžalovanú, ktorá v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebola vo výkone trestu odňatia slobody uloženého jej za úmyselný trestný čin, zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia.

Pre úplnosť na záver súd poukazuje na to, že i keď zákonný zástupca poškodenej v prípravnom konaní uplatňoval nárok na náhradu škody (dňa 8.2.2018 vo výške 785,- eur, resp. dňa 22.5.2018 v sume 1.400,- eur), je zrejmé, že táto „škoda“ mala predstavovať neuhradené výživné - škoda, ktorá by O. V. konaním obžalovanej vznikla z iného titulu, nebola nijako preukázaná.

Súd však o takto uplatnenom „nároku na náhradu škody“ v danom prípade nijako nerozhodoval, pretože samotné neuhradené výživné v danom prípade nie je škodou podľa § 124 Tr. zák., na ktorej náhradu by bolo možné pri odsúdení obžalovanú zaviazat' podľa § 287 ods. 1 Tr. por., resp. poškodenú s takým nárokom odkázať na civilný proces. K uvedenému treba zdôrazniť, že výživné je nárok vznikajúci priamo zo Zákona o rodine, pričom v trestnom konaní sa tento nárok nepriznáva, ani s ním neodkazuje na civilný proces, a navyše v danom prípade už samotný exekučný titul na prípadné nútené vymożenie nezaplateného výživného predstavuje samotný rozsudok tunajšieho súdu č.k. 2P/67/2014 - 30 zo dňa 9.10.2014.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde Stará Ľubovňa do 15 dní od oznámenia tohto rozsudku. Odvolanie má odkladný účinok. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Ak sa rozsudok oznamuje tak obžalovanému, ako aj jeho obhajcovi a zákonnému zástupcovi, plynie lehota od toho oznámenia, ktoré bolo vykonané najneskoršie. Odvolanie má odkladný účinok.

Ak Trestný poriadok neustanovuje inak, rozsudok môže odvolaním napadnúť

- a) prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku,
- b) obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe,
- c) poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody,
- d) zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci.

Osoba oprávnená podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môže ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.

V neprospech obžalovaného môže rozsudok napadnúť odvolaním prokurátor; len čo do povinnosti na náhradu škody má toto právo aj poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Podľa § 308 ods. 2 Tr. por., prospech obžalovaného môžu rozsudok odvolaním napadnúť okrem obžalovaného a prokurátora i príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Prokurátor môže tak urobiť i proti vôli obžalovaného. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže i proti vôli obžalovaného za neho v jeho prospech odvolanie podať aj jeho zákonný zástupca alebo jeho obhajca.

Iným osobám uvedeným v § 308 ods. 2 okrem prokurátora sa končí lehota tým istým dňom ako obžalovanému.

Rozsudok možno napadnúť odvolaním aj len v niektorej jeho časti alebo sa odvolania výslovne vzdať.